

Hergebruik afval poederlak is volwaardige industrie

Met 9.000 ton gerecyclede poederlak is Nelco de belangrijkste verwerker van overspray, cycloonpoeder, filterstof, afkeurpoeder, non-conforme batches, vervallen poeders en ultra-fines. Directeur Arnd Nelde van Nelco creëert uit het 'afval' nieuwe grondstoffen, zoals een binder voor de productie van vormdelen. "Ik snap dat afval soms zowel afval kan zijn als grondstof".

Vanuit het pand van Nelco in Evergem, onder de rook van Gent in België, kijkt Arnd Nelde uit over de Ringvaart. Zijn bedrijf is gespecialiseerd in de recycling van poederlak. Of recyclage, zoals ze het in Vlaanderen noemen. "Is afval afval? Of is afval een grondstof", vraagt hij zichzelf af. Het is een fundamentele discussie die al decennia duurt en waarschijnlijk nog decennia zal duren. Maar het is ook een discussie die relevant is in de wereld van afval (zie kader 'Afval?').

"Poederlak is geen afval voor mij, het is grondstof", zegt Nelde. "Er is een markt voor en poederlak heeft een waarde. Maar dat is in het beleid niet duidelijk, en soms wordt het daarbij als afval aangemerkt. Dan voeg ik bijlage 7 - een eis voor grensoverschrijdende overbrenging van afval voor recycling - toe. Ik ken de wereld van recyclage van poederlak als mijn achterzak. Het klinkt misschien raar, maar ik snap dat afval soms zowel afval kan zijn als grondstof."

Volgens EU-richtlijn 2008/98/EG, geüpdatet op 5 juli 2018, kan poederlak onder de afvalwetgeving horen, omdat afvalvergunningen in veel landen op regioniveau worden gegeven. Zo kan bijvoorbeeld in

Duitsland het beleid in de ene deelstaat volledig anders zijn dan in een andere. Nelde: "Een deel van het probleem voor sommige overheden, is dat het woord 'lak' in poederlak zit. Lak ziet men als smurrie. Met lak wil men niets te maken hebben, maar het is gewoon poederstof."

BINDING

Bij Nelco maken ze van de 'afval'-poederlakken binder voor de productie van vormdelen in de automobielsector, als poolbinding in tapijten en als vezelbinding voor bijvoorbeeld bouwtoepassingen. Cruciaal zijn de kleverige eigenschappen van de gerecyclede poederlakken. Hoever loopt het proces van Nelco? "Cruciaal is dat de poederlakken niet zijn vermengd met straalgoed of andere afval", zegt Nelde. Bij voorkeur komt de te recyclen poederlak gescheiden aan, in

bigbags. Als blijkt dat het poeder zuiver is, wordt het materiaal gecontroleerd op vochtigheid en vervuiling. Uit voorzorg worden de poeders gezeefd, ondanks dat klanten van Nelco eigenlijk poeders aanleveren die vrij van contaminatie zijn. Na het zeven worden de poeders gehomogeniseerd en kunnen ze worden verwerkt tot nieuwe grondstoffen.

"Reactietijd, korrelgrootte, chemie, oppervlakte, kleur: het zijn parameters die voor ons belangrijk zijn. Maar ik kan niet op detail ingaan over hoe we de poederlakken recyclen. Het is het hart van onze activiteiten en als het ware net zo geheim als het recept van Coca-Cola. Ik kan alleen prijsgeven dat we additieven toevoegen die reageren; daarmee zijn we aan de slag gegaan."

AFVAL?

Een afvalstof is een stof die de 'eigenaar' kwijt wil (Europese kaderrichtlijn afval 2006/12/EG). Vallen restpoeders echter onder de wet afvalstoffen? Een ongeopende doos poederlak niet, een gecontamineerde zak filterpoeder wel. Op 19 november 2008 werd de EU-richtlijn voor afvalstoffen in het leven geroepen (2008/98/EG). Het verschil met eerdere wetgeving is dat de klemtoon bij de verwerking van afvalstoffen meer naar een kringloopgedachte gaat. Op deze wijze is wat eigenlijk afval is, omgezet naar een mogelijke grondstof.

VILT

"Poederlak is een niche en recyclage ervan is dat nog meer", zegt Nelde. Zijn route in de wereld van het recyclen van poederlakken begon een jaar of twintig geleden. "Fenol moest worden verbannen uit de automobiellindustrie. Het zat onder andere in vormdelen van auto's. Fenol is giftig, bij opname door de mond, bij inhalatie en bij huidabsorptie." Nelde stond toen aan de wieg van Breco in het Belgische Nazareth als deel van het toenmalige Dakota Coatings. Dat laatste bedrijf is gespecialiseerd in het cryogeen vermalen en componderen van thermoplastische en thermohardende kunststoffen voor lijmtoeepassingen in de automobiel-, textiel- en bouwindustrie. De verwerkte poederlak wordt gemengd met vezels, vanuit textielafval en geperst tot vilt. Dat kan in allerlei industrieën weer goed van pas komen, maar op dit moment komt het leeuwendeel van de omzet van Nelco uit de automobiellindustrie.

CAPACITEIT

Wat is het grote verschil tussen wat Nelco biedt en wat andere bedrijven doen? "Onze ervaring en kennis, maar ook onze capaciteit. Andere bedrijven werken met mixers van 1 tot 2 ton. Wij kunnen 15 ton homogeniseren. Vroeger was er een afhankelijke relatie met multinationals die ons hun poederlakken brachten die we verwerkten. Vandaag de dag is het anders: wij zijn een volwaardige partner van de multinationals. Zij willen zich niet bezighouden met afval; daar zijn wij veel beter in."

Op dit moment wordt gewerkt vanuit drie vestigingen en zijn er ambities om verder te groeien dan de ongeveer 9.000 ton poederlakafval die jaarlijks wordt verwerkt. Het gaat om bigbags met restpoeders vanuit een cabine of de cycloon, maar ook om vervallen poeders of overstock, mits bewerkbaar. Dat betekent bijvoorbeeld dat de verpakking duidelijkheid geeft over het type en de kleur van het poeder.

"Ik zou in het aanleveren van de poeders graag nog wat meer standaardisatie zien", zegt Nelde. "Als je niet oppast, zijn er tientallen manieren van aanleveren: in grote dozen, in bigbags, in kleinere zakken, in vaten. We hebben in de haven van Gent een ruime opslag van 6.000 vierkante meter, dus we kunnen genoeg poeder kwijt. Maar iets meer uniformiteit in aanleveren zou welkom zijn."

